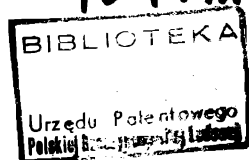

3 listopada 1926 r.

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 3959.

Kl. 15 b 1.

American Bank Note Company
(New York, Stany Zjednoczone Ameryki).

Sposób poddrukowywania banknotów i tym podobnych papierów.

Zgłoszono 17 czerwca 1922 r.

Udzielono 18 stycznia 1926 r.

Wykonywane dotychczas poddruki na banknotach, czekach i papierach wartościowych składają się z mniej lub więcej złożonych rysunków, utworzonych z cienkich, falistych i splecionych linii, wykonanych i skombinowanych w barwach, trudnych do fotografowania. Rysunki takie wykonywa się zwykle na maszynie rozetowej lub na pantografie, poczem różne, dowolnie dobrane części takiego rysunku zestawia się na płycie drukującej, zapomocą której skutecznie się poddruk na banknocie przed odbiciem rysunku naddruku.

Dotychczas wykonywano tę część rysunkową maszynowo tak, że zręczny fałszerz, obznajmiony z obsługą maszyn rozetowych i pantografów, mógł jeżeli nie z łatwością, to w każdym razie z niewielkimi trudnościami naśladować rysunki poddruku tak dokład-

nie, że dostrzeżenie fałszerstwa było niemożliwe.

Dotychczas w rysunkach tych wszystkie linie miały tę samą szerokość względnie grubość, określoną wymiarami rysika maszyny z wyjątkiem tych wypadków, gdy linie krzyżowały się, i gdy więcej takich skrzyżowań leżało blisko siebie, wskutek czego pod szkłem powiększającym druk wydawał się nieregularny i zlany. Rysunki takie miały dotąd zawsze charakter, właściwy robocie maszynowej, i były pozbawione specjalnych cech rysunków, wykonywanych ręcznie. Aby utrudnić naśladownictwo wykonywano wprawdzie poddruki w różnych barwach w poszczególnych częściach i to w barwach zlewających się. Według niniejszego wynalazku wykonywa się poddruki w taki sposób, że badane powierzchnie ma-

ją wygląd linii, wykonanych na maszynie rozetowej lub pantografie, przy bliższym jednak rozpatrzeniu, nawet bez użycia lupy, łatwo je odróżnić od rysunków wykonanych wyłącznie maszyną. Rysunek taki nie może być wykonany na maszynie i posiada cechy, które umożliwiają natychmiastowe odkrycie podróbki na maszynie, przy czym celem przeszkodzenia fotograficznym zdjęciom tych rysunków, zastosowano do ich wykonania kilka barw. Postępowanie według wynalazku jest takie, że maszynowo wykonany rysunek o mniej lub więcej krętych liniach zmienia się ręcznie w ten sposób, że linie niektórych skrętów stają się szersze względnie grubsze od linii sąsiednich skrętów, wskutek czego maszynowa reprodukcja rysunku staje się niemożliwa.

Rysunek przedstawia jako przykład poddruk, wykonany sposobem według wynalazku.

Fig. 1 przedstawia znacznie powiększony widok rysunku poddruku banknotu, wykonanego maszynowo; fig. 2 przedstawia także widok rysunku, wykonanego sposobem według wynalazku.

Na fig. 1 — rysunek składa się z szeregu skrętów o nieprzerwanych liniach falistych, przyczem następujące po sobie falowania znajdują się w niewielkiej od siebie odległości, a sąsiednie współśrodkowe szeregi fal przebiegają częściowo w pewnej odległości, a częściowo pokrywają się. Rysunek ma mniej lub więcej ząbkowany brzeg, od którego ku środkowi owalnego rysunku barwa naprzód słabnie, a potem wzmacnia się w tych miejscach, gdzie linie kilkakrotnie krzyżują się. Przez zastosowanie bardzo wąskich linii i jasnych barw z barwników, które pochłaniają światło tak silnie, że reprodukcja jest trudna nawet na bardzo czułych płytach, utrudnia się naśladownictwo rysunku przez fotochemiczną reprodukcję, gdyż praktycznie niemożliwe jest wykonanie tak gęstych linii ciągłych zapomocą trawienia.

Następujące po sobie linie oznaczono literami *a, b, c, d*, a miejsca ciemniejsze, gdzie linie zbiegają się, oznaczono literą *e*. Rysunek może być wykonany na pewnych odcinkach, a ograniczone w ten sposób części można w dowolnym porządku przenosić kilkakrotnie na płytę drukującą zapomocą nadruku, albo cały rysunek w postaci owalu może być jako całość powtórzony w pewnych miejscach banknotu. Widoczne jest, że dla fałszerza pieniędzy reprodukcja rysunku, wykonanego w ten sposób maszynowo, nie przedstawia szczególniejszych trudności.

Fig. 2 wskazuje, że niektóre faliste linie są wykonane w obranym porządku znacznie szerzej względnie grubiej niż linie sąsiednie, wskutek czego rysunek uzyskuje szczególny wygląd tak, że może być rzutem oka odróżniony od rysunków, wykonanych maszynowo i złożonych z linii jednakowej grubości. Zgrubione linie *a₁* mogą mieć niezmienną szerokość względnie grubość albo mogą się stopniowo rozszerzać, jak wskazuje linia *a₂*. Wzmocnione części fali *a* mogą znajdować się też nie po prawej stronie linii cienkich *a* i *e*, lecz po lewej ich stronie *b* i *d*.

Fale *a, b, c, d* mogą być oczywiście drukowane różnymi barwami. Wskutek tego, że pewne linie rysunku są szersze od innych, maszynowa reprodukcja jest zupełnie wyłączona, przyczem fotochemicznej reprodukcji można zapobiec stosownym doбором barwników. Oznaczone części rysunku, zwłaszcza te, które powstają przy zbieganiu się fal, jak wskazano w miejscu *e* na fig. 1, najlepiej usunąć zupełnie i zastąpić układem nieregularnym linii, jak na fig. 2, który bezwarunkowo nie może być wykonany zwykłym sposobem na maszynie rozetowej lub pantografie. Oprócz tego inne wąskie miejsca pomiędzy sąsiednimi zwojami mogą być pokryte specjalną barwą lub kilku barwami; te miejsca nie mogą być w żaden sposób wykonane na maszynie, służącej do drukowania linii falistych.

Wykonany w ten sposób rysunek po odpowiednim zmniejszeniu reprodukuje się znanym sposobem kilkakrotnie na płycie drukującej, służącej do poddruku. Takie nierównomierne wdrukowane przerwy uniemożliwiają wytarcie napisów na czeku.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Sposób wykonywania poddruków na banknotach i tym podobnych papierach, znamienny tem, że wykonane znanym sposobem maszynowym faliste linje rysunku w pewnych miejscach rozszerza się względnie zgrubia w stosunku do sąsiednich linii falistych, aby uniemożliwić maszynową reprodukcję rysunku.

2. Sposób według zastrz. 1, znamienny tem, że różniące się części zwojów falistych

rysunku wykonywa się w różnych barwach, aby uniemożliwić reprodukcję fotochemiczną.

3. Sposób według zastrz. 1 i 2, znamienny tem, że linje rysunku o jednej barwie pokrywają linje o innej barwie w miejscach krzyżowania.

4. Sposób według zastrz. 1 i 3, znamienny tem, że pewne dowolnie obrane na rysunku miejsca pomiędzy zwojami falistymi wyróżnia się przez pokrycie innemi barwami.

5. Sposób według zastrz. 1 — 4, znamienny tem, że pokrywające się brzegi sąsiednich owalnych zwojów falistych usuwa się na rysunku.

American Bank Note Company.

Zastępca: M. Kryzan.

rzecznik patentowy.

Fig. 1.

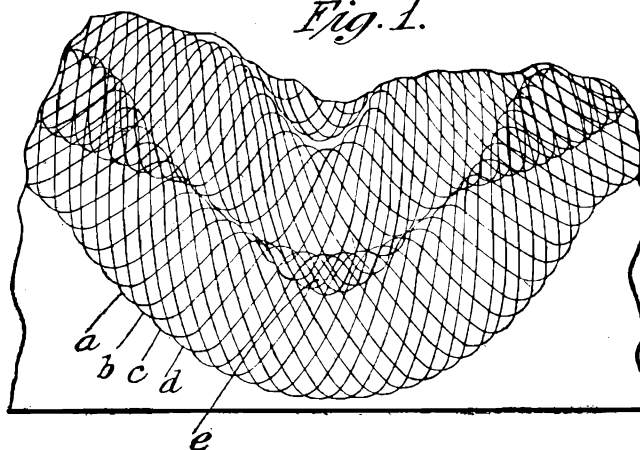

Fig. 2.

